

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Міжнародна стратегія
економічного розвитку регіону**

**Международная стратегия
экономического развития региона**

**International Strategy
of Region Economic Development**

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Суми, Україна, 17 березня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

коштів від торгівлі викидами не можуть бути зосереджені в межах однієї гілки влади та навіть одного органу державної виконавчої влади.

Підкреслимо, що створення прозорого ринку дозволить ефективно розподіляти квоти та збільшить надходження до державного бюджету, а також ефективно використовувати державні кошти.

1. Рамочная конвенция об изменении климата / [Электронный ресурс]. – Режим доступа <http://unfccc.int/resource/docs/convkp/convru.pdf>

2. Жаліло Я. А. Протидія глобальній зміні клімату в контексті Кіотських домовленостей: український вимір / Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2010. – 48 с.

3. Жарова Л. В. Економічні механізми Кіотського протоколу: можливості та загрози для України / Л. В. Жарова // Економіка України. – 2009. – № 4. – С. 74–85.

4. Мішенін Є.В. Розвиток ринку екосистемних послуг як напрямок посткризового зростання економіки України / Є.В. Мішенін, Н.В. Олійник // Механізм регулювання економіки – 2010 – №3, Т. 2. – С. 104-116

5. Потапенко В.Г. Проблеми та перспективи формування вуглецевого ринку в Україні / В.Г. Потапенко // Економічний часопис XXI – 2010 – № 11-12. – С. 18-22

6. Глобальні зміни клімату: економіко-правові механізми імплементації Кіотського протоколу в Україні / [Шевчук В. Я., Іваненко Н. П., Кубланов С. Х. та ін.]. – К. : Геопрінт, 2005. – 150 с.

7. Замула І.В. Квоти на вибросы парниковых газов как объект бухгалтерского учета / И.В. Замула, А.В. Кирейцева / [Электронный ресурс]. – Режим доступа

http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DO WNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ptmbo_2014_1_13.pdf.

8. Исследование по заказу Компании EY, подготовленное Бизнес-школой IESE Университета Наварры (Испания) / Будущее глобальных углеродных рынков. Перспективы международного соглашения и его последствия для бизнеса / [Электронный ресурс]. – Режим доступа [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Carbon-Markets-Report-RUS/\\$FILE/EY-Carbon-Markets-Report-RUS.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-Carbon-Markets-Report-RUS/$FILE/EY-Carbon-Markets-Report-RUS.pdf)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ЕКОЛОГО-ЗБАЛАНСОВАНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Яценко Д. В., аспірант

Херсонський державний аграрний університет (Україна)

Еколого-економічна розбалансованість існуючої моделі сучасного природокористування, що супроводжується негативними змінами у довкіллі та економіці, вимагає перегляду пріоритетів подальшого розвитку. Природні зміни, що охопили світ, крім кількісних прогресуючих ознак, набувають нових якісних характеристик і негативно впливають на перебіг економічних процесів.

Збалансована модель раціонального природокористування на регіональному рівні потребує потужного інформаційного забезпечення, а

саме: сукупності документів, даних, методів і способів їх одержання та організації. Побудова екологічно-збалансованої моделі природокористування базується на інформаційному забезпеченні, яке спрямоване на збір необхідної інформації про систему регіонального природокористування, процедуру обробки інформації та підготовку інформації для її використання, а також надання інформації її користувачам. Цей процес забезпечується рядом документів законодавчо-нормативної спрямованості, які регулюють екологічні та інформаційні відносини, це Конституція України, Закон України «Про охорону навколишнього середовища», Закон України «Про інформацію» та Методичні рекомендації з питань створення систем моніторингу довкілля регіонального рівня, які затверджені Міністерством екології і природних ресурсів України наказом № 467 від 16 грудня 2005 року. Методичні рекомендації є міжвідомчим документом, який створено для формування системи моніторингу довкілля регіонального рівня. Згідно даного методичного документа; «... моніторинг навколишнього природного середовища – систематичні спостереження, збір, аналіз і оцінка інформації про стан навколишнього природного середовища та факторів впливу на нього, прогнозування його змін та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо дотримання вимог екологічної безпеки, збереження природного середовища та раціонального природокористування». На основі моніторингу складаються інформаційні ресурси: масиви даних і документів, які зберігаються в інформаційних системах. Важливим є процес передачі інформації та інформаційна взаємодія суб'єктів системи моніторингу довкілля за допомогою сформованого програмно-цільового комплексу, який включає сукупність компонентів технічного, програмного забезпечення і засобів створення і ведення інформаційних баз, достатніх для виконання певних задач.

Основними джерелами інформації для формування моделі збалансованого природокористування є:

- дані моніторингу про стан навколишнього природного середовища регіону;
- кадастрі природних ресурсів, потенційно небезпечних речовин, небезпечних відходів, хімічних, токсичних речовин;
- інформаційні бази даних при існуючий процес природокористування та його вплив на стан навколишнього природного середовища.

Інформаційне забезпечення моделі еколого-збалансованого природокористування базується на даних екологічного моніторингу, а за допомогою геоінформаційних систем і технологій та спеціалізованих баз даних створюється сама модель. Архітектура баз даних може

розвиватись і ускладнюватись залежно від технічного рівня комп'ютерного забезпечення та стану геоінформаційних технологій. Складні бази даних про стан навколишнього природного середовища регіону повинні бути модифіковані та об'єднані в таблиці, які утворюють необхідні структури для розв'язання поставлених задач. Вирішення таких проблем полягає у площині об'єктивно орієнтованої моделі. Геоінформаційні системи, які включають бази даних про об'єкт дослідження, наприклад систему раціональності природокористування регіону, достатньо ефективно можуть бути використані для вирішення питань про раціональність і збалансованість природокористування регіону. Важливим елементом дослідження стану раціональності природокористування є електронні карти, які створюються на основі екологічного моніторингу і надають можливість візуально надавати інформацію про існуючу систему природокористування та негативні екологічні ситуації в регіоні. Наступним етапом дослідження є моделювання ситуації, яка відображає існуючу систему природокористування та його модель, а далі настає етап прогнозування і розробка еколого-меліоративних заходів для вирішення проблеми. Формування моделі збалансованого природокористування передбачає перехід на принципово нову систему управління розвитком економіки регіону, розробку додаткових еколого-економічних інструментів, направлених на підтримку цієї рівноваги в моделі. Реалізація концепції еколого-економічного збалансованого розвитку вимагає екологізації виробничо-господарських систем, яка б забезпечувала еколого-орієнтовану систему використання природних ресурсів і зниження рівня техногенного забруднення території регіону. Така трансформація існуючих територіально-виробничих комплексів, промислових вузлів і в цілому еколого-економічної системи регіону дозволить здійснювати господарську діяльність в межах екологічної ємкості природного середовища і не порушуючи екологічної рівноваги забезпечити сталий розвиток соціально-економічної системи регіону.